

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/czy-wiesz-ze/3625,Stany-Zjednoczone.html>
2023-03-25, 00:09

Stany Zjednoczone

Twórcy Konstytucji Stanów Zjednoczonych brali pod uwagę zjawisko korupcji. Początkowo chcieli się zmierzyć z korupcją władzy wykonawczej (executive branch), później rozszerzając uregulowania na władzę sądowniczą. W Konstytucji zastosowano instytucję impeachmentu - usunięcia z urzędu.

Konwencja Konstytucyjna z 1787 jako pierwsza określiła przypadki, za które groził impeachment, a należały do nich: zdrada państwa, przekupstwo i korupcja (treason, bribery i corruption). Później uznano termin "korupcja" za zbędny, zastępując go określeniem „inne poważne przestępstwa i występki”, wykorzystując język procesu parlamentarnego Warrena Hastingsa¹.

Ta poprawka niewątpliwie dawała możliwość usunięcia z urzędu sędziów i Prezydenta. Niestety Konstytucja nie pozwalała, by takie działania podjąć względem członków Kongresu, opierając się na niefortunnej wypowiedzi Jamesa Morrisona, przekonującego wszystkich, że zdecydowanie trudniej jest przekupić grupę niż tylko jedną osobę. Od tego czasu korumpowanie kongresmanów

stało się znacznikiem historii Stanów Zjednoczonych. W końcu Kongres przyjął ustawę O Prewencji Nadużyć Majątku Stanów Zjednoczonych (Act to Prevent Frauds upon the Tresury of the United States - 1853), określającej przekupstwo członka Kongresu za przestępstwo. Jednak z powodu mylącego tytułu ustawy, niezbyt często stosowano jej przepisy, a w ciągu 150 lat Republiki Amerykańskiej, żaden z wysokich rangą przedstawiciel rządu nie został oskarżony o korupcję.

Albert Fall, minister spraw wewnętrznych (Secretary of Interior) wpłynął na zmianę tej statystyki, przyznając w 1922 roku dwóm firmom wydobywczym możliwość leasingu w wojskowych rezerwach ropy naftowej (Teapot Dome, Wyoming i Elk Hill, Kalifornia). Po wielu zażaleniach, Senacki Komitet Obszarów Państwowych przeprowadził śledztwo, które wykazało, że umowa leasingu była wysoce nieetyczna i założenia oparta na korupcji. Udowodniono, że Edward Domeny z Pan- American Petroleum przekazał Albertowi Fallowi gotówkę w wysokości 100.000 dolarów. Sąd Najwyższy (Supreme Court) w głosowaniu jawnym unieważnił umowę, a uwikłane przedsiębiorstwa wydobywcze musiały zwrócić 47 milionów dolarów. Sprawa Falla zmusiła ustawodawców w Stanach Zjednoczonych do skonstruowania uregulowań antykorupcyjnych, co skutkowało rozszerzeniem dotychczasowego prawa karnego na każdy obszar korupcji, możliwy do

wyobrażenia. Dopiero administracja Nixona stworzyła zrozumiałe prawo jako odpowiedź na przestępczość zorganizowaną, uznając korupcję za przestępstwo federalne i dając szerokie uprawnienia prokuratorom okręgowym (district attorneys) do ścigania każdej osoby uwikłanej w korupcję.

W 1972 roku wprowadzono Federal Election Campaign Act, który pozwalał obywatelom odliczać od podatku kwoty przeznaczone na kampanie prezydenckie. Legalizacja darowizn na rzecz kandydatów na prezydenta miała ograniczyć potencjalne przekupstwa.

¹Warren Hastings (1732-1818) jeden z bardziej kontrowersyjnych brytyjskich administratorów w Indiach. W 1787 roku Izba Niższa Parlamentu głosowała za usunięciem go z urzędu. Ostatecznie przypisano mu 7 z 21 zarzutów.

Źródło:

Na podstawie opracowania A.Timothy Martina „Rozwój Międzynarodowego Prawa Antykorupcyjnego” – The Development of International Bribery Law zamieszczonego na stronie krajowego oddziału Transparency International Kanada <http://www.transparency.ca/Reports/Readings/SR-G02.pdf>

